

Bước vào Thánh Lễ: Giải thích thứ tự từng phần

Tuần Đầu: Các Nghi Thức Nhập Lễ và Kết Lễ

Trong ba tuần tới trên toàn giáo phận, chúng ta sẽ tiến hành “Tìm Hiểu Thánh Lễ: Giải thích thứ tự từng phần”.

Thánh lễ là nghi lễ người Công giáo cử hành theo như Chúa Giê-su đã truyền dạy “hãy làm điều này để tưởng nhớ đến ta.” (Lc 22, 19)

Một trong những dấu chỉ căn bản, đặc biệt của nghi thức cầu nguyện là người Công giáo biết điều gì sẽ xảy ra tiếp theo. Chúng ta lập đi lập lại các nghi lễ. Khi linh mục nói: "Chúa ở cùng anh chị em", không chút suy nghĩ hay do dự, cộng đoàn giáo dân cùng đáp: "Và ở cùng cha." Khi linh mục nói: "Chúng ta hãy cầu nguyện." thì cộng đoàn cùng đứng lên.

Chúng ta cũng có những cách thức của mình trong cuộc sống hằng ngày: Có những cách chào hỏi mọi người, ăn uống, đáp lại một điện tin. Và khi đã quen với một cách làm nào đó, chúng ta ít khi hỏi tại sao lại làm theo cách đó. Trong Bí tích Thánh Thể cũng vậy, có những nghi lễ chúng ta thực hiện mà không cần hỏi tại sao.

Thánh lễ là gì?

Một cách hay để diễn tả Thánh lễ là nói Thứ Năm Tuần Thánh, Thứ Sáu Tuần Thánh và Chúa Nhật Phục Sinh được thể hiện với bí tích trong nghi lễ ngày nay. Thánh lễ không chỉ đơn thuần là một bữa ăn chúng ta tưởng nhớ Bữa Tiệc Ly, hoặc một vở kịch Cuộc Thương Khó Của Chúa Giê-su giúp gợi lại Thứ Sáu Tuần Thánh, hoặc Thánh lễ Rạng Đông mừng Chúa Phục Sinh. Vì vậy Thánh Lễ là cơ hội cho những tín hữu Công giáo ca tụng và tạ ơn Thiên Chúa về hồng ân cứu độ trong Chúa Giêsu Kitô. Ngắn gọn, Thánh lễ là một cách chúng ta chia sẻ Mầu nhiệm Phục Sinh (Cuộc Thương Khó, Tử Nạn, và Phục sinh) của Chúa Kitô.

“Hình thức” căn bản của Thánh Lễ có thể được diễn tả như là một bữa ăn. Điều này không có nghĩa "chỉ là một bữa ăn khác" hoặc chúng ta không xem Thánh lễ như là hy lễ. Hoàn toàn không phải vậy. Ngay cả khi nhìn Thánh Lễ như là một hy lễ, hình thức của Thánh Lễ cũng là một bữa ăn.

Tề Tựu (Nghi thức Nhập Lễ)

Đến với nhau, cùng nhau tề tựu, và hình thành cộng đoàn là trọng tâm của sự thờ phụng ngày Chúa Nhật. Lý do đằng sau mỗi nghi thức của phần đầu Thánh Lễ được tìm thấy trong chữ: tụ hội. Mục đích của những nghi thức này là đưa chúng ta cùng hiệp nhất trong một Thân Thể, sẵn sàng lắng nghe và bẻ bánh với nhau. Phải lưu ý Chúa là Đấng đã mời gọi chúng ta đến tiệc mừng Thánh Thể này. Chúng ta hiện diện để đáp lại lời mời gọi của Người.

Sự cúi đầu, quỳ gối: Thời Trung Cổ ở Âu Châu, có một thói quen quỳ xuống một gối trước mặt Vua hay một người chức vị cao. Dấu hiệu thể tục để tỏ sự kính trọng đã dần dần xâm nhập vào trong Giáo Hội và giáo dân bắt đầu quỳ một gối trước sự hiện diện của Chúa Kitô trong Nhà Tạm trước khi bước vào ghế. Nếu Nhà Tạm không để trong Cung Thánh, người trong cộng đoàn có thể bày tỏ sự kính trọng Bàn Thờ với một thói quen lâu đời hơn nữa là cúi đầu trước khi bước vào ghế.

Tư thế, thánh ca: Khi Thánh Lễ bắt đầu mọi người cùng đứng lên. Đứng là tư thế truyền thống của người Kitô hữu khi cầu nguyện để bày tỏ sự chăm chú vào Lời Chúa và sự sẵn sàng để thực hành lời Người dạy. Thông thường chúng ta cùng bắt đầu bằng thánh ca để mọi người liên kết tư tưởng và tiếng hát trong cùng chung một lời ca, nhịp điệu và âm điệu.

Lời Chào: Chúng ta bắt đầu với Dấu Thánh Giá, nhắc nhở chúng ta bí tích Rửa Tội, sau đó Linh Mục chào chúng ta và nói: "Chúa ở cùng anh chị em". Lời nguyện này nhắc cho chúng ta lời truyền dạy của Chúa Giêsu: "... ở đâu có hai hoặc ba người tụ họp nhân danh Thầy, thì Thầy ở giữa những người ấy." (Mátthêu 18:20) Cách thức đáp lại lời chào này luôn luôn là: "Và ở cùng Cha", thừa nhận vị Linh Mục, người đã nhận Thánh Thần của Chúa qua sự thụ phong chức Linh Mục.

Nghi thức Sám Hối: Tất cả những nghi thức phụng vụ trong phần đầu của Thánh Lễ có mục đích cùng tề tựu chúng ta thành một Cộng Đoàn. Trong Nghi Thức Sám Hối, chúng ta được mời gọi để nhìn nhận tội lỗi của chúng ta với Đấng (Chúa Giê-su) được sai đến cứu chuộc chúng ta khỏi quyền lực của tội lỗi. Mặc dầu Nghi Thức này thiếu vắng sự hiệu quả của bí tích giải tội, chúng ta tin rằng qua sự rước Mình Thánh Chúa những tội nhẹ đều được tha thứ.

Tôn Vinh Danh Chúa: Như khi các Thiên Thần hát mừng ngợi khen Thiên Chúa vào ngày Chúa Giê-su hạ sinh: "Vinh Danh Thiên Chúa trên trời" (Luke 2:13-14), chúng ta cũng ca ngợi và tôn thờ Chúa Ba Ngôi bằng cách hát hoặc đọc Kinh Vinh Danh.

Lời nguyện đầu lễ: Khi kết thúc phần đầu của Thánh Lễ, Linh Mục mời chúng ta cùng hợp ý cầu nguyện: "Chúng ta hãy cầu nguyện." Linh Mục ngừng lại mấy giây để chúng ta dâng tiến những ý chỉ của chúng ta. Sau đó Linh Mục gom tất cả các ý chỉ vào một lời nguyện, và tất cả chúng ta cùng thưa: "Amen", một từ ngữ Hebrew có nghĩa "Thật như vậy".

Hiệp Lễ (Nghi thức kết lễ)

Những gánh nặng chúng ta đặt tại cửa nhà thờ cho Thánh Thể hôm nay, chúng ta biết rồi đây cũng phải mang vác lại, nhưng bây giờ chúng ta được tăng thêm sức mạnh bởi Thánh Thể và cộng đoàn dân Chúa.

Ban Phép Lành và Giải tán: Chúng ta cúi đầu để nhận Phép Lành. Khi Linh Mục ban phép lành và đọc "Xin Thiên Chúa toàn năng là Cha, và Con và Thánh Thần ...", chúng ta làm dấu Thánh Giá. Sau đó Linh Mục hoặc Thầy Sáu giải tán Cộng Đoàn: "Lễ xong chúc anh chị em đi bình an." Và chúng ta thưa: "Tạ ơn Chúa."

Sống Bí Tích Thánh Thể trong thế gian: Chúng ta rời Cộng Đoàn và nhà thờ mang theo Chúa Giêsu trong chúng ta. Việc gì xảy đến trong đời sống chúng ta trong tuần lễ đem lại ý nghĩa sâu sắc hơn những nghi lễ phụng vụ mà chúng ta cử hành trong Thánh Lễ, dù đó là gia đình, làm việc với người nghèo, hoặc công việc bình thường. Chỉ khi có sự liên hệ với đời sống hằng ngày của chúng ta mà ý nghĩa toàn phần của các nghi thức trong Thánh Lễ trở nên rõ ràng cho chúng ta. Chúng ta mang Chúa đến cho thế gian.